

Sähköhoito (ECT-hoito)

Sähköhoitoon liittyy edelleen paljon turhaa pelkoa ja ennakkoluuloja. Tämä potilasohje on tarkoitettu selventämään mitä ECT-hoito on ja miksi sitä annetaan. Lisäksi tämä ohjeistus antaa sinulle neuvoja valmistautumisessasi hoitoon.

Sähköhoidon käyttö

Sähköhoitoa on käytetty psykiatrisena hoitomuotona jo 1940 – luvulta lähtien. Se on kivuton, tehokas ja turvallinen anestesiassa annettava toimenpide oikein valituille potilaille. Sähköhoito perustuu potilaan omaan vapaaehtoisuuteen.

Sähköhoidon selvästi tärkein käyttöalue on vakava masennustila (myös kaksisuuntaisessa mielialahäiriössä). Sähköhoito tehoaa vakavan masennustilan kaikkiin tyyppeihin, sopii hyvin myös vanhemmille potilaille ja vähentää usein nopeasti vakavaan masennustilaan liittyvää itsemurha-alttiutta. Sähköhoidon on myös todettu olevan tehokkaimpia hoitomuotoja, mikäli masennukseen liittyy harhoja.

Sähköhoidon merkitys skitsofrenian hoidossa on edelleen hieman epäselvä, mutta usein siitä voi olla hyötyä lääkeresistenteissä oirekuvissa ja/tai kun sairauten liittyy katatonisia piirteitä.

Persoonallisuushäiriöön liittyvissä tunnevaihteluissa sähköhoidosta ei nykytiedolla ole apua. Toisaalta hoito saattaa olla tehokas persoonallisuushäiriöisen tai neuroottisesti masentuneen potilaan vakavan masennustilan hoidossa.

Sähköhoitoa voidaan antaa myös akuuttiin lääkeresistenttiin maniaan.

Vaikutusmekanismit

Sähköhoidon teho perustuu siihen, että aivoissa aikaansaadaan yleistynyt sähköpurkaus, joka keskiaivoissa leviää kaikkiin osiin vastaavasti kuin yleistyneissä epileptisissä kohtauksissa. Purkaus saa aikaan muutoksia aivojen välittäjäaineissa, aineenvaihdunnassa ja hermokasvutekijöissä. Tutkimukset jatkuvat edelleen vilkkaasti sähköhoidon vaikuttavuuden ympärillä.

Sähköpurkauksen kestoksi keskiaivoissa tavoitellaan 15–45 sekuntia. Tätä rekisteröidään EEG-laitteella hoidon aikana.

Syyt miksi hoitoa ei voida antaa

Sähköhoito on yksi turvallisimmista nukutuksessa annettavista lääketieteellisistä hoidoista.

Pään alueen kasvaimet, jotka aiheuttavat kallon sisäisen paineen nousua on este sähköhoidolle. Myös tuore (alle 3 kk) sairastettu sydäninfarkti tai aivoverenvuoto ovat ehdottomia vasta-aiheita sähköhoidolle. Myös sydämen vakava toimintahäiriö voi estää hoidon antamisen. Vasta-aiheen muodostavat myös verkkokalvon irtoamisvaara, akuutti vaikea infektio, vaikea kaularankareuma, riskiraskaus, valtimoaneurysma tai laskimotromboosi.

Haittavaikutukset

Sähköhoidon yleisimpänä haittavaikutuksena ovat muistihäiriöt sähköhoitopäivänä ja sähköhoitosarjan aikana. Pidempiaikaiset muistihäiriöt häviävät yleensä muutaman viikon kuluttua hoitosarjan lopettamisesta. Hoidon jälkeen saattaa esiintyä ohimenevää sekavuutta, pahoinvointia, päänsärkyä, suun kuivuutta ja lihaskipua, joka useimmiten johtuu hoidon aikana tehdystä lihasten rentoutuksesta lääkeaineen avulla.

Hoitosarjan pituus ja paikka

Hoitosarjan pituus on yksilöllinen. Yleisesti sarjan kesto on 6–12 hoitokertaa.

Hoitosarjan aikana arvioidaan potilaan vointia. Hoidot annetaan kolme kertaa viikossa

aamuisin maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin Etelä-Karjalan Keskussairaalassa Hoitokeskuksessa D-siivessä huoneessa nro 39.

Sähköhoitoa on mahdollista antaa myös ylläpitohoitona 2–8 viikon välein kertahoitoina, mikäli olet jo aiemmin hyötynyt kahdesta tai useammasta sähköhoitosarjasta ja lääkärisi on asiaa suositellut sinulle hyvän psyykkisen voinnin ylläpitämiseksi.

Hoidon aikana paikalla on anestesia lääkäri, sähköhoidosta vastaava hoitaja ja PS-osastolta tuleva hoitaja.

Sähköhoidon esitutkimukset

Sähköhoitoa voidaan antaa, mikäli muut sairaudet eivät ole esteenä. Tutkimuksiin sisältyvät pään TT-kuvaus, keuhkoröntgen (thorax), sydänfilmi (EKG) ja verikokeita. Oma lääkärisi tekee lähetteet tutkimuksiin.

Lääkärisi tekee mahdollisesti tarvittavat lääkemutokset ja ohjaa niissä ennen sähköhoitosarjan aloitusta, sillä tietyt lääkeaineet voivat heikentää sähköhoitosarjan tehoa.

Ennen hoitoa

- Suihkussa käynti edellisenä iltana, hiusten pesu
- Syömättä ja juomatta 10 tuntia ennen hoitoa!
- WC:ssä käynti ennen hoitoa
- Hoitaja mittaa ennen hoitoa verenpaineen, lämmön ja jos sinulla on diabetes, niin verensokerin.
- Hoitoon pukeudutaan riittävän löysällä tai avattavalla paidalla, että EKG-kytkennät saadaan rinnan alueelle.
- Korut ja kello on hyvä jättää pois
- Mikäli hoitava tahosi on ohjeistanut ottamaan tiettyjä lääkkeitä (esim. verenpainelääkkeet) ennen hoitoa, niin voit ottaa ne kaksi (2) tuntia ennen hoitoa pienen vesimäärän kanssa

Hoidon jälkeen

Kun hoito on annettu, saat rauhassa heräillä nukutuksesta hoituhuoneessa. Hoitaja tarkkailee heräämistäsi koko ajan. Hoidon jälkeen voit syödä, juoda ja ottaa mahdolliset aamulääkkeesi heti, kun itsestäsi siltä tuntuu.

Heräämisen jälkeen palaat takaisin osastolle hoitajan saattamana tai mikäli käyt hoidoissa kotoa käsin (polikliinisesti), niin olet seurannassa Hoitokeskuksessa kaksi tuntia, jonka jälkeen voit poistua kotiin täysi-ikäisen saattajasi kanssa. Myös hoitoa seuraavana yönä kotonasi on oltava täysi-ikäinen seuranasi annetusta nukutuksesta johtuen. Moottoriajoneuvolla ajo ja alkoholin nauttiminen on kiellettyä 24 tuntia hoidon jälkeen. Alkoholia ei saa myöskään nauttia 24 tuntia ennen sähköhoitoa.

Kysyttävää

Voit keskustella näistä tai muista mieltä painavista kysymyksistä sähköhoitoon liittyen omahoitajasi, lääkärin tai suoraan sähköhoitajan kanssa. Sähköhoitaja on parhaiten tavoitettavissa maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–15.

Sähköhoidosta vastaavat hoitajat:

sh Anne Olkkonen, anne.olkkonen@eksote.fi

sh Katri Malinen, katri.malinen@eksote.fi

sh Jere Suoanttila, jere.suoanttila@eksote.fi

sh Niilo Hämäläinen, niilo.hamalainen@eksote.fi

sh Ossi Antikainen, ossi.antikainen@eksote.fi

Sähköhoitajan puh. numero:

044 791 4412

Avainsanat

sähköhoito

Tämä on asiakirjan viimeinen sivu. Tekstin lopussa on Etelä-Karjalan hyvinvointialueen yhteystiedot.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Kirjaamo
Valto Käkelän katu 3
53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000
Faksi 05 352 7800
etunimi.sukunimi@ekhva.fi
www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1